NORAKSTS
Lieta Nr.A42509806
A-0751-08/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 3.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Mednis,
piedaloties pieteicējam *J.M.* un atbildētāja Vecumu pagasta pašvaldības pusē pieaicinātās Vecuma pagasta padomes pārstāvim Albertam Draviņam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *J.M.* pieteikuma par Balvu rajona Vecumu pagasta padomes 2006.gada 23.maija lēmuma Nr.6 atcelšanu, un tiesa konstatēja sekojošo.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 18.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *J.M.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Balvu rajona Vecumu pagasta padomes (turpmāk arī – atbildētājs vai Padome) 2006.gada 23.maija lēmuma Nr.6 (turpmāk arī – Lēmums) atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, un 2006.gada 28.septembrī pēc šī pieteikuma ierosināta administratīvā lieta.
[2] Atbilstoši lietas materiāliem ar Lēmumu (lietas 17.-19.lp.) noraidīts pieteicēja lūgums grozīt „Zelmeņu" īpašuma zemes robežas un papildus ierādīt 6 ha meža, pamatojoties uz 1990.gada 21.novembra likumu „Par zemes reformu lauku LR apvidos" ar grozījumiem, kas izdoti 1991.gada, 25.septembrī, 1992.gada 22.janvārī, 1992.gada 25.februārī un 1993.gada 27.aprīli, otrās nodaļas „zemes pirkšanas pieprasījuma iesniegšana un izskatīšana" 7.pantu. Lēmumā norādīts:
[2.1] 2000.gada 11.aprīļa Balvu rajona tiesas spriedumā par mantojuma tiesību atzīšanu pieteicējam konstatēts, ka pieteicējs mantoja īpašumu pēc *N.K.* nāves, kura savukārt mantoja īpašumu pēc vīra *J.K.* nāves.
[2.2] Valsts arhīva izziņā uz zemes īpašumu „Zelmeņi" uzrādīts īpašnieks uz 1940.gadu *J.K.*, īpašuma kopplatība ir 17,1 ha, pēc zemes sadalījuma kultūrveidos mežu un mežu zemes uzrādītā platība ir 3,0 ha.
[2.3] Valsts vēstures arhīva 2003.gada 18.septembra izziņā Nr.5-M-6338/1, ko uzrādīja pieteicējs konstatēts ieraksts Viļakas muižas zemes gabals Nr. 366F (divu zirgu saimniecība bez ēkām) kopplatībā 18,044 ha pēc sadalījuma kultūrveidos -jaukts mežs, ap 30 gadu vecs, stipri izcirsts - 15,654 ha.
[2.4] Ailē „piezīmes" ierakstīts šī zemes gabala ieguvējs *D.K.J.* dēls.
[2.5] Valsts Vēstures arhīva zemes īpašuma „Zelmeņi" shēma uz 1940.gadu identiski atbilst 2003.gada zemes īpašuma robežām, kas nostiprinātas dabā un piefiksētas aktā.
[2.6] 2000.gada 26.jūlija Padomes lēmumu Nr.33 pieteicējs neapstrīd.
[2.7] 1990.gada 21.novembra „Likums par zemes reformu LR lauku apvidos" ar grozījumiem, kas izdoti 1991.gada 25.septembrī, 1992.gada 22.janvārī, 1992.gada 25.februārī un 1993.gada 27.aprīlī, otrās nodaļas „zemes pirkšanas pieprasījuma iesniegšana un izskatīšana" 7.pants „zemes pieprasītāji" nosaka : „LR pilsoņiem un pilntiesīgajiem iedzīvotājiem, kā arī ārzemēs dzīvojušajiem LR zemes īpašniekiem (pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju) vai viņu mantiniekiem ir tiesības iesniegt pieprasījumu

par zemes piešķiršanu lietošanā". Stāvokli uz 1940.gada 21.jūliju vēlreiz akceptē šī likuma 12.pants, līdz ar to stāvoklis uz 1922.gadu nav ņemams vērā, kur uzradās arī cits lietotājs zemes gabalam.

[2.8] Izanalizējot Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 28.aprīļa spriedumu, Padome nolēma:

[2.8.1] Atzīt par spēkā neesošu 2005.gada 29.marta Padomes lēmuma Nr. 4 9.punktu par atteikumu grozīt zemes gabala „Zelmeņi" robežas.

[2.8.2] Atmaksāt pieteicējam valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu tiesā Ls 10.

[2.8.3] Šo prasību Padome vēlas apstrīdēt, jo no pašvaldības puses likums „Par zemes reformu LR lauku apvidos" no 1990.gada ar izmaiņām un papildinājumiem nav pārkāpts un arhīva izziņa Nr.5-M-6338/1 ar datiem uz 1922.gadu nevar būt par pamatu prasībai grozīt īpašuma „Zelmeņi" robežas, kas pilnīgi atbilst shēmai un platībai, kas uzrādīts arhīva izziņā pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju.

[3] Pieteicējs pieteikumā (lietas 5.-8.lapa) norāda, ka nepiekrīt Lēmumam, jo minētais zemes gabals atrodas blakus pieteicēja īpašumā esošajai zemei un agrāk piederējis viņa vecākiem, tādēļ uzskata, ka viņam pienāktos tieši tas zemes gabals, kā arī norāda, ka neskatoties uz arhīva ziņām zemes gabalu ir privatizējusi cita persona.

[4] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā (lietas 36.-37.lp.) paskaidro:

[4.1] Pašvaldībai nav juridiskā pamata atzīt pieteikumu par Lēmuma atcelšanu.

[4.2] Iebildumi pret pieteikumu un to pamatojums uzrādīti lēmumā Nr.6, kas minēts augstāk 5.punktā konstatējošās daļas un 3.punktā lemjošās daļas. Tiesas sēdē 28.septembrī pieteicējs minēja, ka vēlu saņēma pašvaldības lēmumu - kā liecina ieraksts žurnālā par izejošiem rakstiem - izsūtīts 2006.gada 1.augustā vēstule bija ierakstīta kā to prasa likums. Arī adrese bija pareiza, par to liecina ieraksts reģistrācijas žurnālā.

[4.3] Pēc Balvu rajona tiesas 2000.gada 11.aprīļa sprieduma pieteicējs pārvalda mantojumu no 1996.gada. Arhīva izziņa Nr.5-M-6338/1 „par zemes sadalījumu" pieteicējam izsniegta 2003.gada 18.septembrī un atspoguļo situāciju 1922.gadā, ko neparedz likums „Par zemes reformu lauku apvidos". Zemes reformai sākoties pašvaldības rīcībā bija arhīva materiāli par pagasta zemi īpašniekiem 1940.gadā, kur uzrādīti īpašumu nosaukumi, īpašnieku vārdi un uzvārdi, kā arī sadale pa veidiem un kopplatība .

[4.4] „Zelmeņu" zemes īpašuma robežas identiski atbilst arhīva materiāliem, bet platības ziņā pat pārsniedz 1940.gada platību, pret ko pašvaldība neiebilst.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu un lūdza pievienot lietas materiāliem Padomes 2003.gada 20.novembra sēdes protokola izrakstu nr.11, kurus tiesa nolēma pievienot lietas materiāliem (lietas 70.lp.).

[6] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina un lūdza pievienot lietas materiāliem dokumentus (zemes plānus un izziņas), kurus tiesa nolēma pievienot lietas materiāliem.

Motīvu daļa

[7] Uzklausot dalībniekus un pārbaudot lietas materiālus, atbilstoši APL 103.panta otrajai daļai objektīvi noskaidrojot lietas apstākļus un dodot tiem juridisku vērtējumu, tiesa secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms turpmāk minēto iemeslu dēļ.

[8] Lietā nav strīda, ka ar Lēmumu (lietas 17.-19.lp.) 2006.gada 23.maijā noraidīts pieteicēja lūgums grozīt „Zelmeņu" īpašuma robežas un papildus ierādīt 6 ha meža.

Atbilstoši lietas materiāliem, analoģiska satura lēmumu šajā pašā administratīvajā lietā atbildētājs jau izdevis - Padomes 2003.gada 20.novembra sēdes

protokola izrakstā nr.11 (lietas 70.lp.) norādīts, ka pieteicējs lūdzis atdot 6 hektārus zemes un atbildētājs nolēmis, ka zemes īpašuma tiesības jau atjaunotas pēc 1939.gada datiem.

Lietā nav strīda, ka Padomes 2003.gada 20.novembra sēdes protokola izrakstā nr.11 (lietas 70.lp.) minētie 6 hektāri zemes ir tie paši 6 hektāri meža zemes, ko pieteicējs lūdz piešķirt šajā tiesā izskatāmajā lietā.

[9] Līdz ar to tiesa pārbauda, vai Padomei bija jāuzsāk administratīvais process no jauna, pamatojoties uz pieteicēja iesniegumu.

[10] APL 87.panta otrā daļa paredz, ka gadījumā, ja administratīvais akts ir kļuvis neapstrīdams, paredz administratīvā procesa uzsākšana no jauna uz trešās personas iesnieguma pamata, ja ir šādu apstākļu kopums: 1) šai privātpersonai par labu ir mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuri bija par pamatu lēmuma pieņemšanai; 2) adresāts vēl nav izmantojis tiesības, kuras viņam ar attiecīgo administratīvo aktu piešķirtas vai apstiprinātas.

[11] Tiesa uzskata, ka atbildētājs Lēmumā pamatoti atsaucies uz 1990.gada 21.novembra „Likums par zemes reformu LR lauku apvidos" ar grozījumiem, kas izdoti 1991.gada 25.septembrī, 1992.gada 22.janvārī, 1992.gada 25.februārī un 1993.gada 27.aprīlī, otrās nodaļas „zemes pirkšanas pieprasījuma iesniegšana un izskatīšana" 7.pants „zemes pieprasītāji" nosaka : „LR pilsoņiem un pilntiesīgajiem iedzīvotājiem, kā arī ārzemēs dzīvojušajiem LR zemes īpašniekiem (pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju) vai viņu mantiniekiem ir tiesības iesniegt pieprasījumu par zemes piešķiršanu lietošanā". Stāvokli uz 1940.gada 21.jūliju vēlreiz akceptē šī likuma 12.pants, līdz ar to stāvoklis uz 1922.gadu nav ņemams vērā, kur uzradās arī cits lietotājs zemes gabalam.

Konkrētajā lietā, atbildētājs pamatoti stāvokli 1922.gadā nav uzskatījis par lietas faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu, un atbildētājam nebija jāpārbauda, vai pastāv APL 87.panta otrās daļas 2.punkta un trešās daļas noteiktie priekšnosacījumi, kad būtu iespējams administratīvo procesu uzsākt no jauna.

[12] Arī pieteicējs tiesas sēdē apstiprināja, ka 2003.gada 8.aprīlī bez iebildumiem piekritis zemes robežu noteikšanas aktam (lietas 40.lp.), kas atbilst pieteicējam piešķirtā zemes īpašuma robežu un izvietojuma stāvoklim atbilstoši situācijai 1940.gada 21.jūlijā.

[13] Tiesa, atbilstoši APL 103.panta otrajai daļai objektīvi noskaidrojot lietas apstākļus un dodot tiem juridisku vērtējumu, konstatē, ka tā kā pieteicēja primārais prasījums par pienākuma uzlikšanu Padomei uzsākt administratīvo procesu no jauna nav pamatots un ir noraidāms, tad noraidāms ir arī sekundārais prasījums par Lēmuma atcelšanu.

Pēc tiesas ieskata, atbildētājs nepamatoti izskatījis pieteicēja iesniegumu pēc būtības, nevis atteicies uzsākt administratīvo procesu no jauna lietā par pieteicējam Vecumu pagastā iemērītā zemes gabala atrašanās vietu un robežām, tomēr tas nav novedis pie lietas nepareizas izskatīšanas un nav pamata uzdot atbildētājam izdot cita satura administratīvo aktu šajā lietā.

Ja pieteicējs vēlas iegūt īpašumā norādīto meža zemes gabalu, to pieteicējs var realizēt citā veidā – noskaidrojot konkrētās meža zemes īpašnieku (vai tiesisko valdītāju) un vienojoties par šī zemes gabala atsavināšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251.panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Noraidīt *J.M.* pieteikumu par Balvu rajona Vecumu pagasta padomes 2006.gada 23.maija lēmuma Nr.6 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008.gada 3.martā.

Tiesnesis (paraksts) M.Mednis
NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis M.Mednis
Rīgā, 2008.gada 3.martā.